

สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ศรีสุดา พัฒจันทร์¹, ประเสริฐ เรือนนระการ², ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน³

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

E-mail: ¹Patjan607@gmail.com

Received: January 31, 2019

Revised: September 17, 2019

Accepted: November 01, 2019

บทคัดย่อ

กาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน และ 2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอน จำนวน 6 คน ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เครื่องมือวิจัย คือ แบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Form) และแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Form) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนจัดการสอนแบบปกติโดยใช้หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และการสอนแบบวอลดอร์ฟ (Waldorf) ครูสอนโดยใช้ภาษามือ สอนแบบองค์รวม การใช้รูปภาพ บทบาทสมมติ และวิดีโอประกอบการสอน โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณการผลิตสื่อการสอนแก่ครู 2) จุดแข็ง พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนการจัดครูประจำชั้น ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา และหลักสูตรรายวิชา โรงเรียนจัดอบรมและทดสอบภาษามือแก่ครู ครูนำกระบวนการวิจัยมา แก้ปัญหาการเรียนการสอน ครูใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ และโรงเรียนอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์การสอนแก่ครู จุดอ่อน พบว่า งบประมาณการผลิตสื่อการสอนไม่เพียงพอ ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย และด้านการใช้เทคโนโลยี โอกาส พบว่า ประเทศไทยมีการส่งเสริมการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การช่วยเหลือ และมอบสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อุปสรรค พบว่า นโยบายการจัดการศึกษายากต่อการนำมาปฏิบัติจริง หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน และข้อจำกัดของคำศัพท์ภาษามือทางวิชาการไม่ครอบคลุมในรายวิชา

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน, จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค, การจัดการเรียนการสอน, โรงเรียนโสตศึกษา

The Current States, Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats of Learning and Teaching of Roi – Et School for the Deaf

Srisuda Patjan¹, Praseart Ruannakarn², Songsak Phusee-orn³

^{1,2,3}Faculty of Education Mahasarakham University

E-mail: ¹Patjan607@gmail.com

Received: *January* 31, 2019

Revised: *September* 17, 2019

Accepted: *November* 01, 2019

Abstract

This research aims to 1) study the current states of learning and teaching of Roi-Et school for the deaf and 2) analysis of the strengths, weaknesses, opportunities, and threats of learning and teaching by the qualitative research method. Six teachers were involved as participants in this research as the researcher selected participants with purposive sampling and the data were collected by using focus group discussion and in-depth interviews. Tools are focusing group form and the in-depth interview form, as well as the data were analyzed by the ATLAS. ti program. The research findings are as follows:

1) For the state of teaching and learning, it was found that regular instructional models for teaching and learning on the core curriculum of the Ministry of Education and the Waldorf educational, teachers use to teach by using sign language, holistic approach, pictures, role-play and video. The school contributed financial budgets for producing the instructional media to teachers. 2) For the strengths, the school has planned to construct the classrooms so that teachers could create the school and subject curriculum. The school also provides the training and testing sign language to teachers and they can apply research methodologies for learning and teaching problems. Furthermore, teachers use integrated teaching and also facilitated instructional media. For the weaknesses, it was found that budgets for producing the instructional media were insufficient and most of the teachers were not experts in research methodology and technology use. For the opportunities, it was found that Thailand supported education to students with hearing impairments and the government organization gave some educational facilities and communities participated in the education administration. For the threats, it was found that the educational policy was difficult to apply in real situations, the core curriculum did not correspond to students learning competencies, and some sign language vocabularies for academics were not even in all subjects.

Keywords: Current States, Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats, School for the Deaf

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 10 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยเสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ตามมาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา โดย 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และ 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดหลักสูตรกระบวน การเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 (Office of the Education Council, 2017) กำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาโดยยุทธศาสตร์ที่ 4 มุ่งเน้นการสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยกำหนดว่าการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็น กลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาค ในการเข้าถึงการศึกษาของ

ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มี ศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็น ปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มทั้งผู้เรียน และสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ การลดความแตกต่างด้านคุณภาพและ มาตรฐานของสถานศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา รวมทั้งมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบันสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของกระทรวง และหน่วยงานต่างๆ ที่ครอบคลุม ด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ และการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และครอบคลุมทั่วถึงคนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถดูแลและพัฒนาศักยภาพคนทุกคนอย่างรอบด้าน กระจายโอกาสและความเสมอภาคในการรับบริการการศึกษาและเรียนรู้ที่มีคุณภาพตลอดชีวิต โดยไม่จำกัด รูปแบบ เวลา และสถานที่ อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการพัฒนาคนให้มีทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะตามกรอบทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

นักเรียนบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นประชากรที่มีลักษณะพิเศษที่มีความต้องการเฉพาะด้านสำหรับการเข้าถึงด้านการเรียน ด้านการสื่อสาร และด้านสิ่งแวดล้อม (Amy T. Parker, Catherin and Nelson, 2016) ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นคนพิการกลุ่มหนึ่งที่ไม่แสดงออกทางด้านร่างกายว่าพิการ เมื่อเทียบกับความพิการด้าน

อื่นๆ ดังนั้นสภาพบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงเป็นความพิการที่คนทั่วไปไม่สามารถรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคกีดกันความสามารถของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากร่างกายภายนอกไม่แตกต่างจากบุคคลอื่น (Chansongsaeng, 2006) ดังนั้นทีกของเฮเลน เคลเลอร์ (1905, cited in Thamsaeng, 2011) สตรีหูหนวกและตาบอดที่ได้บันทึกไว้ในอัตตชีวประวัติเรื่องชีวิตของฉัน กล่าวว่า **“ฉันหูหนวกเท่าๆ กับตาบอด แต่ปัญหาหูหนวกของฉันนั้นหนักหนาสาหัสกว่าการที่ต้องตาบอดมากมายนัก การที่คนเราหูหนวกนั้นนับเป็นโชคร้ายอย่างยิ่ง เพราะนั่นหมายถึงการสูญเสียตัวกระตุ่นการเรียนรู้ที่สำคัญ เพราะเสียงพูดนำมาซึ่งภาษาอันเป็นตัวการสำคัญที่ส่งผลให้เกิดสติปัญญาของเราทั้งหลาย”** จากข้อความดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทยเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2494 ปัจจุบันโรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปัจจุบันมี 21 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระบรมราชูปถัมภ์ โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดพิจิตร

กระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ เช่น หลักสูตร วิธีสอน สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล และการให้การสนับสนุนทางการศึกษา (Sriorn, 2007) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Pizzo (2013) พบว่า สิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ หลักสูตรการเรียน วัตถุประสงค์ ทักษะการสอน การประเมินผลและการสนับสนุนสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ The National Deaf Children's Society (2004) กล่าวไว้ในหนังสือ Deaf friendly teaching กล่าวว่า ฤกษ์แจที่แสดงถึงศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน และผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งงานวิจัยเป็นหลักฐานที่สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาอารมณ์และสังคมของนักเรียน ครูจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญสำหรับนักเรียนและครอบครัวของนักเรียน ดังนั้นครูจะต้องสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่นักเรียน ดังนี้ 1) วางแผนกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งพัฒนาการเรียนของนักเรียน 2) การจัดสภาพห้องเรียน 3) มีกลยุทธ์กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาภาษา และกระบวนการสื่อสาร 4) สนับสนุนการสื่อสาร 5) เตรียมอุปกรณ์เครื่องช่วยฟัง 6) มีการทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอน และ 7) มีการวางแผนเป้าหมายในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยค้นพบอีกว่าบุคลิกลักษณะของครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนี้ 1.ครูยินดีที่จะสอน 2.ครูมีความอ่อนโยน 3.ครูมีความเป็นธรรมชาติ 4.ครูสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน 5.ครูเข้าใจระบบการสื่อสารของนักเรียนเป็นอย่างดี และ 6.ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน

จากความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาของโรงเรียนโสตศึกษา จึงเป็นเหตุจูงใจในการศึกษา

สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นโรงเรียนหนึ่งที่ครูและผู้บริหารมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนในบริบทของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาวางแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้วิธีการ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 คน

การเลือกผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนโรงเรียนโสตศึกษา 5 ปีขึ้นไป
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนโสตศึกษา

3. ครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคคลที่มีการได้ยื่นปรกิติ และครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนแบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการสนทนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ในชั้นเรียน การวัดการประเมินผลการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะของนักเรียน การสนับสนุนของโรงเรียน และชุมชน และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งประกอบด้วยคำถามการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจขอบเขตของการวิจัย จากนั้นนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการดำเนินการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มโดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ (Moderator) และ ครูจำนวน 4 คน เป็นผู้ร่วมสนทนา โดยใช้เวลา 6 ชั่วโมง (09.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 น.) ระหว่างการสนทนากลุ่มผู้วิจัยดำเนินการบันทึกเสียงการสนทนา เพื่อนำข้อมูลซึ่งเป็นคำพูด ประโยคและวลีมาถอดเทป และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกครูฝ่ายวิชาการ

จำนวน 2 คน โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สัมภาษณ์ และ ครูฝ่ายวิชาการทำหน้าที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการ ตรวจสอบความตรงของข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการ สัมภาษณ์เชิงลึกครูฝ่ายวิชาการเป็นรายบุคคล ซึ่งใช้เวลา สัมภาษณ์บุคคลละ 3 ชั่วโมง (08.30-11.30 น.) ระหว่าง การสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลซึ่งเป็นคำพูด ประโยคและวลีมาถอดเทป และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จ ผู้วิจัยตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำมาสร้างรหัส ข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti ร่วมกับการตีความหมายของผู้วิจัย

การตรวจสอบข้อมูล

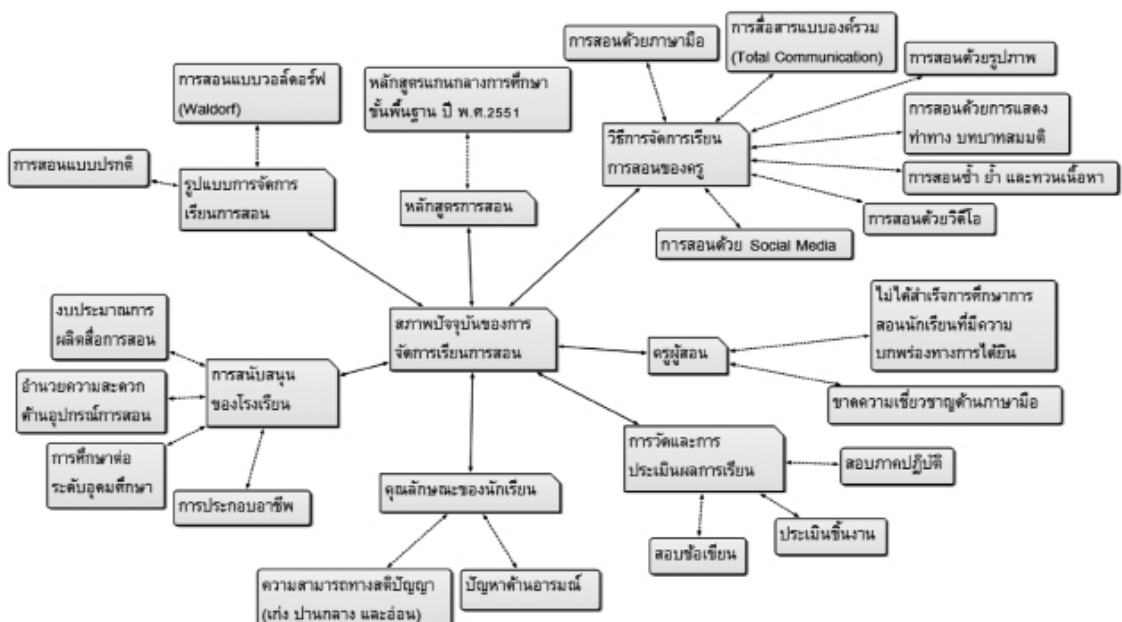
ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความตรงของข้อมูล (Validity) ที่ได้จากสนามวิจัย โดยการตรวจสอบข้อมูล จากแหล่งบุคคล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกครูฝ่าย วิชาการ จำนวน 2 คนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการ จัดการเรียนการสอน และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งอยู่ในรูปแบบข้อความ คำพูด ประโยค วลีหรือสัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมาย การกระทำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลในสังคม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม ATLAS.ti ร่วมกับ การตีความหมายข้อมูลจากตัวผู้วิจัย โดยการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลมา จัดหมวดหมู่ข้อมูล (Sorting and coding the data) จากนั้นดำเนินการให้รหัส และนำรหัส (Coding) มาจัด ประเภท (Category) ข้อมูลที่มีความหมายเดียวกันไว้ใน กลุ่มเดียวกัน และสร้างข้อสรุปโดยการอุปนัย (Inductive) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำเสนอเชิงพรรณนา ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการ จัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

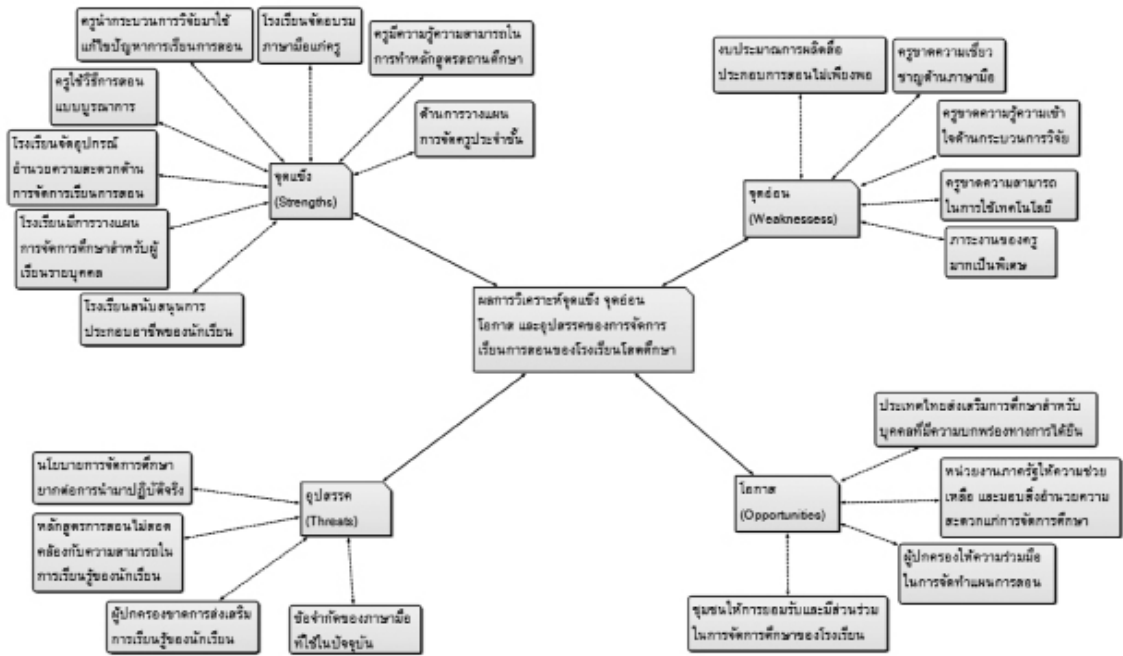

ภาพที่ 1 : สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน

จากภาพที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการสอนแบบปรกติ โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และนักเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้รูปแบบการสอนแบบวอลดอร์ฟ (Waldorf) โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจธรรมชาติที่ลึกซึ้ง เพื่อเป็นพื้นฐานให้นักเรียนเรียนรู้ในเชิงวิชาการต่อไปในระดับชั้นมัธยมศึกษา **ด้านหลักสูตรการสอน** พบว่า หลักสูตรที่ใช้สอนเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่โรงเรียนนำหลักสูตรแกนกลางมาปรับเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนวิเคราะห์ผู้เรียน จากนั้นครูจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) **ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน** พบว่า ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ภาษามือ การสื่อสารแบบองค์รวม (Total Communication) การสอนด้วยภาพ การแสดงท่าทางและบทบาทสมมติ การสอนซ้ำย้ำและทวนเนื้อหา ใช้วิดีโอประกอบการสอน และการใช้สื่อสังคม (Social Media) โดยครูแต่ละคนมีเทคนิควิธีการจัดการเรียน

การสอนแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังค้นพบอีกว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูขึ้นอยู่กับคุณลักษณะนิสัยของครูผู้สอน และธรรมชาติของรายวิชาต่างๆ **ด้านครูผู้สอน** พบว่า ปัญหาและข้อจำกัดของครูมี 2 ประการคือ 1) ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาด้านการสอนนักเรียนที่ความบกพร่องทางการได้ยินมาโดยตรง 2) ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ **ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน** พบว่า ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนเช่นเดียวกับนักเรียนปรกติทั่วไป โดยมีทั้งการสอบภาคปฏิบัติ ประเมินชิ้นงาน และสอบข้อเขียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน และลักษณะของรายวิชานั้นๆ **ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน** พบว่า ความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน ซึ่งมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน นอกจากนี้พบว่า นักเรียนประสบปัญหาด้านอารมณ์ และขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง **และด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน** พบว่า โรงเรียนจัดสรรงบประมาณการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอนโรงเรียนอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน โดยทุกห้องเรียนมีโทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์ประกอบการสอน และให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูล ยกเว้นห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบวอลดอร์ฟ (Waldorf) โรงเรียนสนับสนุนการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โรงเรียนสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพของนักเรียน โดยโรงเรียนทำความร่วมมือ (MOU) กับโรงแรมเซ็นทารา ดังนั้นเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทางโรงเรียนดำเนินการสอบถามความต้องการในการประกอบอาชีพของนักเรียน เมื่อนักเรียนมีความสนใจ ทางโรงเรียนดำเนินการคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณสมบัติตามที่โรงแรมต้องการ และส่งนักเรียนไปทำงาน

2. ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

ภาพที่ 2 : ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน

จากภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดมีการวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนเพื่อจัดครูประจำชั้นเรียนแต่ละชั้น ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรรายวิชา โรงเรียนจัดโครงการฝึกอบรมภาษามือแก่ครูผู้สอน และมีการทดสอบความสามารถในการสื่อสารภาษามือของครูเป็นประจำทุกปีเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ครุนำกระบวนการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการสอน โดยการผลิตหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์จัดทำ VDO ประกอบการสอนแต่ละรายวิชา ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนนามธรรมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ครูใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการด้วยภาษามือ การอ่านริมฝีปาก การสอนด้วยภาพ การแสดงสีหน้า ท่าทาง การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงบทบาทสมมติเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ประกอบการสอนแก่ครู ผู้เรียน โรงเรียนมีการวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนรายบุคคลร่วมกับผู้ปกครองเพื่อกำหนดเป้าหมาย

การศึกษาของนักเรียนแต่ละคนด้านการศึกษาต่อทั้งระดับอุดมศึกษา และทักษะด้านอาชีพ

จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า งบประมาณการผลิตสื่อประกอบการสอนของครูไม่เพียงพอ ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัย ครูขาดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และภาระงานของครูมากเป็นพิเศษ ครูมีกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน และมีภาระในการดูแลนักเรียนตลอด 24 ชั่วโมง

โอกาส (Opportunities) พบว่า ประเทศไทยมีการส่งเสริมการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งนี้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 หน่วยงานภาครัฐให้การช่วยเหลือ และมอบสิ่งอำนวยความสะดวกแก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และชุมชนให้การยอมรับ สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

อุปสรรค (Threats) พบว่า นโยบายการจัดการศึกษาต่อการนำมาปฏิบัติจริง หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้ปกครองขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากมีรายได้ไม่เพียงพอ ผู้ปกครองไม่สามารถสื่อสารภาษามือกับนักเรียนได้ บ้านห่างไกลจากโรงเรียน และข้อจำกัดของภาษามือที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งคำศัพท์ทางวิชาการมีลักษณะเป็นนามธรรม และคำศัพท์เหล่านั้นไม่มีภาษามือ ดังนั้นภาษามือที่ใช้ในปัจจุบันจึงไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนตามหลักการวิเคราะห์ SWOT โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในทางการศึกษา ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางการศึกษา ได้แก่ ด้านรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับมาตรฐานการศึกษา หลักสูตร นโยบายรัฐบาล ซึ่งผู้วิจัยสรุปข้อค้นพบ และแนวทางการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา

สภาพปัจจุบัน	SWOT				Percent (%)
	S	W	O	T	
1. ด้านบุคลากร					
1.1 ครูมีความสามารถในการทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรรายวิชา	✓	✓			- การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษามือของครู
1.2 ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาการสอนในชั้นเรียน	✓				- การพัฒนารูปแบบ/กลยุทธ์การส่งเสริมความสามารถด้านการวิจัยของครูโรงเรียนโสตศึกษา
1.3 ครูใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ		✓			- การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของครูโรงเรียนโสตศึกษา
1.4 ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ		✓			
1.5 ครูขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัย		✓			
1.6 ครูขาดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี		✓			
2. ด้านวัสดุ อุปกรณ์					
2.1 หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับผู้เรียน			✓		- การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2.2 สื่อประกอบการสอนไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา			✓		- การพัฒนาสื่อประกอบการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2.3 โรงเรียนอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์การสอน	✓				- การพัฒนารูปแบบการบัญญัติคำศัพท์ภาษามือไทย
2.4 ภาษามือไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา			✓		สำหรับการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. ด้านการบริหารจัดการ					
3.1 โรงเรียนวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของครูเพื่อจัดครูประจำชั้น	✓				- การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้านงบประมาณของโรงเรียนโสตศึกษา
3.2 โรงเรียนจัดอบรมภาษามือแก่ครูผู้สอน	✓				
3.3 โรงเรียนวางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนรายบุคคลร่วมกับผู้ปกครอง	✓				

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน	SWOT				Percent (%)
	S	W	O	T	
3.4 โรงเรียนส่งเสริมการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา	✓				
3.5 งบประมาณการผลิตสื่อการสอนไม่เพียงพอ		✓			
3.6 โรงเรียนทำความร่วมมือกับโรงแรมเซ็นทารา เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของนักเรียน	✓				
4. โครงสร้าง นโยบายของรัฐ					
4.1 ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ	✓			- ทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับสำหรับโรงเรียน โสตศึกษา	
4.2 ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ	✓				
4.3 หน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือ สนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจัดการศึกษา	✓				
4.4 นโยบายการจัดการศึกษาบางประการยาก ต่อการนำมาปฏิบัติจริง			✓		

*หมายเหตุ S หมายถึง จุดแข็ง W หมายถึง จุดอ่อน O หมายถึง โอกาส T หมายถึง อุปสรรค

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียน การสอน พบว่า โรงเรียนจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการสอนแบบปรกติ โดยใช้หลักสูตรการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ.2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และรูปแบบการสอนแบบวอลด์อร์ฟ (Waldorf) ซึ่ง รูปแบบการสอนแบบปรกติโรงเรียนนำหลักสูตรแกน กลางของกระทรวงศึกษาธิการมาปรับเป็นหลักสูตรของ สถานศึกษา และหลักสูตรรายวิชา จากนั้นจัดทำแผน การศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคล ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chaiwatthanakunwanit (2013) พบว่า การศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยินยึดหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patjan (2014) พบว่า โรงเรียนโสตศึกษาจัดการศึกษา 2 ลักษณะ คือ การสอนแบบปรกติโดยใช้หลักสูตรแกนกลางของ กระทรวงศึกษาธิการ และการสอนแบบสองภาษา

(Waldorf education) ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการทั้งการใช้ภาษามือ การสอนแบบองค์รวม การสอนด้วยภาพ การแสดง ท่าทาง และบทบาทสมมติ การสอนซ้ำ ย้ำและทวนเนื้อหา การใช้วิดีโอประกอบ และการใช้สื่อสังคม (Social Media) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Thirachit, W. (2002) กล่าวว่า วิธีสอนเด็กที่มีความบกพร่องทาง การได้ยินประกอบด้วย การใช้ภาษามือ การใช้ภาษาพูด การสอนแบบรวม (การใช้ภาษาพูด ภาษามือ และการ อ่านริมฝีปาก) การสะกดนิ้วมือ และการสอนแบบระบบ รวม (การฟัง การอ่าน การเขียน การภาษามือ การสะกด นิ้วมือ และการแสดงท่าทาง) ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ Pizzo (2013) พบว่า กลวิธีในการสอนนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประกอบด้วยการใช้ ภาษามือ ภาษาสัญลักษณ์ การสะกดนิ้วมือ การแสดง สีหน้า ภาษากาย และการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ Patjan (2014) พบว่าสื่อรูปภาพ

เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากนักเรียนรับรู้จากโสตประสาทสัมผัสทางสายตา **ด้านครูผู้สอน** พบว่า ครูไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษ หรือการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยตรง จึงทำให้ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patjan (2014) พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยตรง ดังนั้นจึงขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ghulam Fatima, Abid Hussain Ch, and Misbah Malik (2016) พบว่า ประเทศตุรกีขาดแคลนครูที่สำเร็จการศึกษาการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน **ด้านการวัดและการประเมินผล** พบว่า ครูใช้วิธีการสอบภาคปฏิบัติการประเมินชิ้นงาน และการสอบข้อเขียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chaiwatthanakunwanit (2013) พบว่า ครูมีวิธีการวัดและการประเมินผลเหมือนกับการศึกษาสำหรับเด็กทั่วไปโดยยึดมาตรฐานกลาง ซึ่งใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เห็นพัฒนาการตามสภาพจริงของนักเรียน **ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน** พบว่า ความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน ซึ่งมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน นอกจากนี้พบว่า นักเรียนประสบปัญหาด้านอารมณ์ และขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patjan (2014) พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบ และขาดความเอาใจใส่ต่อการเรียน เนื่องจากนักเรียนเหล่านี้มีความพิการซ้อน มีปัญหาด้านสุขภาพ และระบบความจำ ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ และ **ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน** พบว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อประกอบการสอน โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนสนับสนุนการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ The National Deaf Children's Society (2004) กล่าวว่า กุญแจที่แสดงถึงศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน และผู้อำนวยการโรงเรียน

ซึ่งครูมีบทบาทสำคัญดังนี้ 1.วางแผนกระบวนการเรียนการสอน 2.การจัดสภาพห้องเรียน 3.สนับสนุนการสื่อสาร 4.เตรียมอุปกรณ์เครื่องช่วย 5.มีการทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอน 6.มีการวางแผนเป้าหมาย ความก้าวหน้าของนักเรียน และ 7.ครูเข้าใจระบบการสื่อสารของนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chandee (2011) พบว่า กรอบการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประกอบด้วย เทคนิควิธีการสอนของครู การประเมินผลการเรียนรู้ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ผลการวิจัยจุดแข็ง (Strengths) ของการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนเพื่อจัดครูประจำชั้นเรียนแต่ละชั้นเรียน ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรรายวิชา โรงเรียนมีการทดสอบความสามารถในการสื่อสารภาษามือของครูเป็นประจำทุกปี เพื่อพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้แก้ไขปัญหาการสอนในชั้นเรียน โดยการผลิตหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์ประกอบการสอน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ป็นนามธรรมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ครูใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการด้วยการใช้ภาษามือ การอ่านริมฝีปาก การสอนด้วยภาพ การแสดงสีหน้า ท่าทาง การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ประกอบการสอน โรงเรียนมีการวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนรายบุคคลร่วมกับผู้ปกครองเพื่อกำหนดเป้าหมายการศึกษาของนักเรียนทั้งการศึกษาระดับอุดมศึกษา และทักษะด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษตามกฎหมาย (Special Education Training package, 2010) กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการจำเป็นพิเศษ และการวางแผนชีวิตและการศึกษาในอนาคตให้กับบุคคลนั้นๆ ใช้กระบวนการเครื่องมือสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายและเหมาะสม สถานศึกษา

ต้องจัดทีมเพื่อร่วมกันจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะรายบุคคล (IEP) เพื่อวางแผนการศึกษาให้เหมาะสมตามความต้องการจำเป็นทางการศึกษาของแต่ละบุคคล ให้บริการทางการศึกษาและบริการสนับสนุนอื่นๆ ที่ผู้เรียนจะได้รับตลอดระยะเวลา 1 ปี ตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Aksornchuen (2013) พบว่า โรงเรียนให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และช่วยเหลือทางการศึกษาแก่คนพิการเพิ่มมากขึ้น นักเรียนได้รับโอกาสด้านการฝึกอาชีพ บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wanwichai (2011) พบว่า โรงเรียนและครูผู้สอนมีการวางแผนและจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ปรับเนื้อหาและวิธีการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ช่วยให้ครูจัดเนื้อหาตลอดจนหลักสูตรที่ใช้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ โรงเรียนมีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนเพื่อเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ครูใช้วิธีการสอนโดยใช้วิธีการผสมผสานทั้งภาษามือ การฝึกพูด ฝึกฟัง ฝึกอ่านริมฝีปาก การสะกดนิ้วมือ และการสอนซ้ำๆ จนเด็กเกิดความชำนาญและสามารถปฏิบัติเองได้ นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patjan (2014) พบว่า ครูมีการค้นคว้าวิธีการสอนผ่านการวิจัย เช่น วิธีการสอนแบบ KD-PERS MODEL

จุดอ่อน (Weaknesses) ของการจัดการเรียนการสอน พบว่า งบประมาณการสนับสนุนการผลิตสื่อการสอนของครูไม่เพียงพอ ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัย ครูขาดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และภาระงานของครูมากเป็นพิเศษ ครูมีกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน และมีภาระในการดูแลนักเรียนตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Daocharoen (2016) พบว่า งบประมาณมีไม่เพียงพอในการดำเนินงาน

เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการต้องใช้งบประมาณสูง เครื่องมืออุปกรณ์ประกอบการสอนมีราคาสูง หลักสูตรไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องสำหรับบริหารจัดการศึกษา ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ บุคลากรขาดความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยควบคู่กับการทำงาน งบประมาณและทรัพยากรการจัดการศึกษามีจำกัด และขาดความต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Patjan (2014) พบว่า ครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือจึงไม่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องที่ซับซ้อนได้ เนื่องจากขาดประสบการณ์ในการสอน และไม่ได้จบการศึกษาการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยตรง นอกจากนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wanwichai (2011) พบว่า ครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน ทำให้การเตรียมการสอนไม่เต็มที่เท่าที่ควร

โอกาส (Opportunities) ของการจัดการเรียนการสอน พบว่า ประเทศไทยมีการส่งเสริมการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 หน่วยงานภาครัฐให้การช่วยเหลือ และมอบสิ่งอำนวยความสะดวกแก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และชุมชนให้การยอมรับ สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Aksornchuen (2013) พบว่า โอกาสของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการประกอบด้วยประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 10 มาตรา 18 (1) มาตรา 28 มาตรา 37 (1) และมาตรา 60 (3) ที่ระบุเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และมีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 โดยมีสาระเกี่ยวกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาของคนพิการให้ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้คนพิการได้มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกสื่อ บริการ และความช่วยเหลือทางการศึกษา รัฐบาลมีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในหลาย รูปแบบ กฎหมาย นโยบายของรัฐวางพื้นฐานการพัฒนา คนพิการในทุกด้าน รัฐบาลมีแผนนโยบายงบประมาณ ที่ให้การสนับสนุนคนพิการและองค์กรคนพิการ หน่วยงานบริการภาครัฐบริการฟื้นฟูพัฒนาคนพิการ และ บริการจัดการศึกษาในทุกระดับ ผู้นำคนพิการมีบทบาท เชิงนโยบายทั้งระดับจังหวัด และประเทศ

อุปสรรค (Threats) ของการจัดการเรียน การสอน พบว่า นโยบายการจัดการศึกษายากต่อการ นำมาปฏิบัติจริง หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับ ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากฐานะ ทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้ปกครองไม่สามารถสื่อสาร ภาษามือกับนักเรียนได้ และบ้านมีระยะทางห่างไกลจาก โรงเรียน และข้อจำกัดของภาษามือที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่ง คำศัพท์ทางวิชาการมีลักษณะเป็นนามธรรม โดยคำศัพท์ เหล่านั้นไม่มีท่าภาษามือ ดังนั้นภาษามือที่ใช้ในปัจจุบัน จึงไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Daocharoen (2016) พบว่านโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายของรัฐบาล ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา การกำหนด วิทยุทัศน์ ทิศทางเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษา ระบบการบริหารจัดการการศึกษาขาด เอกภาพ หลักสูตรไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องสำหรับ การจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Aksornchuen (2013) สภาพปัญหาและอุปสรรคของ การศึกษาโรงเรียนโสตศึกษาพบว่า นโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายของรัฐบาล ส่งผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ หลักสูตร ไม่เหมาะสมกับความพิการแต่ละประเภท ผู้ปกครองโดย รมมีฐานะยากจน และขาดความรู้ความกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาบุตรหลานที่พิการอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ Patjan (2014) ผู้ปกครองไม่สามารถ สื่อสารภาษามือได้ ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนขาดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัย ไปใช้

ผลการวิจัย พบว่า จุดแข็งของโรงเรียน โสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดที่ส่งผลทำให้การจัดการเรียน การสอนอย่างมีคุณภาพ คือ โรงเรียนมีการวางแผนการ จัดครูประจำชั้น ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำ หลักสูตรของสถานศึกษา และหลักสูตรรายวิชา โรงเรียน มีการจัดอบรมภาษามือให้กับครูผู้สอน ครูนำกระบวนการ วิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ครูใช้วิธีการ สอนแบบบูรณาการ โรงเรียนจัดอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ด้านการจัดการเรียนสอน โรงเรียนและผู้ปกครอง ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนสำหรับผู้เรียนรายบุคคล และโรงเรียนมีการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาต่อระดับ อุดมศึกษา และส่งเสริมการประกอบอาชีพของนักเรียน หลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาอื่นๆ สามารถ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ในระดับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัย มีความคิดเห็นว่าควรนำผลการวิเคราะห์จุดอ่อนของ การวิจัยในครั้งนี้มาเป็นประเด็นในการทำวิจัย ในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ในประเด็นดังนี้

2.1 ควรพัฒนารูปแบบ หรือกลยุทธ์ด้าน การทำวิจัยของครูโรงเรียนโสตศึกษา เพื่อให้เกิดนวัตกรรม ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โสตศึกษา

2.2 ควรพัฒนารูปแบบ หรือการสร้างกลยุทธ์ ในการพัฒนาภาษามือสำหรับครูโรงเรียนโสตศึกษา เพื่อ ให้เกิดนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาของการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนโสตศึกษา

2.3 ควรพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความ สามารถในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสำหรับครู โรงเรียนโสตศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- Aksornchuen, T. (2013). *Strategic Management in Deaf School of Thailand in the Next Decade*. (Doctoral dissertation). Silpakorn University, Bangkok, Thailand.
- Chaiwatthanakunwanit, S. (2013). *Development of An Alternative Educational Provision model to Improve Quality of Life of Children with Special Needs : A Case Study of Hearing Impaired Children*. (Doctoral dissertation). Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.
- Chandee, S. (2011). *Learning framework for hearing impaired students*. (Doctoral dissertation). King Mongkut's University of Technology Thonburi, Bangkok, Thailand.
- Chansongsaeng, W. (2006). *The sound from the world is silent*. Bangkok, Samlada Press.
- Daocharoen, T. (2016). *The Accessibility to Social welfare for Hearing Disability People in Amphoe Thamaka Changwat Kanchanaburi*. (Master's thesis). Silpakorn University, Bangkok, Thailand.
- Ghulam Fatima, Abid Hussain Ch., & Misbah Malik. (2016). Instructional Practices used by Special Education Teachers in Classrooms of Young Children with Deafness. *Bulletin of Education and Research*, 38(1), 90-91.
- Ministry of Education. (2015). *Education Provision for Persons with Disabilities Act B.E.2008*. Bangkok, Khurusapha Press.
- Ministry of Education. (2009). *National Education Act B.E. 1999 and Amendments (Second National Act. B.E.2002) and Thired National Education Act B.E.2010*. Bangkok, Kurusapha Press.
- Office of the Education Council. (2017). *National Education Plan 2017-2036*. Bangkok Press.
- Parker, A.T. and Catherin Nelson. (2016). Toward a Compehensive System of Personal Development in Deafblind Education. *American Annals of the Deaf*, 164(4), 487-488.
- Patjan, S. (2014). *The Phenomenal Characteristics of Factors on the Sign Language Learning of Elementary Hearing Impaired Students*. (Master's thesis). Burapha University, Chonburi, Thailand.
- Pizzo, L. (2013). *Vocabulary instruction for the development of American sign language in Deaf children: An investigation into teacher knowledge and practice*. (Doctoral dissertation). Boston College, Chestnut Hill Massachusetts, America.
- Special Education Training package. (2010). *The Project to upgrade the quality of teachers throughout the system according to the Thai Khem Khaeng Action Plan*. Chulalongkorn University Press.
- Sriorn, C. (2007). *Reading ability and writing Thai language for students with hearing impaired, grade 6*. (Master's thesis). Mahidol University, Bangkok, Thailand.
- Thamsaeng, M. (2011). *Language teaching methods for deaf children*. Setsatian School for the Deaf under the Royal Patronage of his Royal highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn Press.

- The National Deaf Children's Society. (2004). *Deaf friendly teaching*. London: *The National Deaf Children's Society*. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์
- Thirachit, W. (2002). *Education for the Exceptional Children* (3rd ed.). Chulalongkorn University Press.
- Wanwichai, R. (2011). *A Study of Thai Dance Teaching and Learning Environment for The Deaf Students in The Special Education School in Central Area*. Srinakharinwirot University Press.